

Openbare Basisschool Prinses Wilhelmina

Pestprotocol

Juni 2014

PWS

Inhoudsopgave

1. Pedagogisch beleidsplan.	3
1.1 Methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling.....	3
1.2 Zien! Meer dan volgen.	3
1.3 Sociogram.....	4
2. Protocol Pestsituaties	5
Bijlagen.....	7
Bijlage 1: De schoolregels van de PWS.....	8
Bijlage 2: Signalen van treiteren.	12
Bijlage 3: Samenhang met andere instrumenten/ procedures	14
Bijlage 4: Omgangsregels:.....	15

1. Pedagogisch beleidsplan.

Om tot ontwikkeling te kunnen komen is een veilige omgeving onontbeerlijk. Wie zich niet veilig voelt, zit niet lekker in zijn vel en kan zich niet optimaal ontwikkelen. Het respectvol met elkaar omgaan draagt bij aan die veilige omgeving. Respect voor elkaars verschillen maakt dat we op zoek kunnen gaan naar dat wat ons bindt. Diversiteit wordt gezien als een rijkdom voor de school, een inspiratiebron waaruit rijkelijk kan worden geput. Aan kinderen wordt geleerd respect voor anderen te hebben. We willen zorgen voor een positieve sfeer, waarin het fijn vertoeven is **'een school waar we leren van en met elkaar' in een veilige omgeving'** is als onze missie de leidraad voor ons handelen.

In de Wet op het Basisonderwijs wordt gesproken over de emotionele ontwikkeling en het verwerven van sociale vaardigheden. Wij kiezen voor de term 'sociaal-emotionele ontwikkeling'. De sociaal-emotionele ontwikkeling bestaat uit het ontwikkelen van een eigen persoonlijkheid, wat overeenkomt met verwachtingen en gedragingen uit de sociale omgeving.

Aspecten van sociaal-emotionele ontwikkeling:

- a. samenwerken, samenspelen, samen kunnen delen, hulpvaardig zijn
- b. respect hebben voor elkaars mening en inbreng
- c. elkaar de ruimte geven om zelfontdekkend bezig te zijn
- d. het kunnen oplossen van conflictsituaties
- e. het kunnen inleven in gevoelssituaties
- f. anderen accepteren en respecteren in hun anders zijn
- g. een gevoel van saamhorigheid.

De school heeft schoolregels opgesteld (zie bijlage) voor de omgang tussen leerlingen onderling. In de eerste weken van het schooljaar stelt de leerkracht samen met de klas klassenregels op. Elke leerkracht zorgt ervoor dat in de periode tot aan de herfstvakantie aandacht wordt besteed aan regels voor de omgang met elkaar, vanuit het besef dat we als leerkrachten een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een positieve groepsvorming. Alle leerkrachten en overblijfskrachten dienen consequent te zijn in de uitvoering van de schoolregels.

1.1 Methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

De PWS maakt gebruik van de methode 'Leefstijl'. 'Leefstijl' is een methode waarbij leerlingen zich bewust worden van de normen en waarden in de maatschappij. Dit leren leerlingen op praktische wijze. De lessen van Leefstijl zijn opgenomen in het lesrooster van de klassen. Samen met klasgenoten doen leerlingen allerlei activiteiten en opdrachten die het besef van 'goed met elkaar omgaan' versterken.

Voor het optimaal functioneren van kinderen en het ontwikkelen van hun talenten zijn competenties als zelfvertrouwen, doordachte beslissingen nemen, luisteren, je gevoelens uiten en rekening houden met anderen onmisbaar. 'Leefstijl' is een methode die niet alleen de emotionele intelligentie stimuleert. Doordat kinderen beter in hun vel zitten stimuleert het ook de cognitieve intelligentie!

1.2 Zien! Meer dan volgen.

Met Zien! voor het primair onderwijs brengen leerkrachten het sociaal-emotioneel functioneren van de kinderen systematisch in kaart. Zien! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Indien nodig kunnen leerkracht en leerling aan de slag gaan met de concrete handelingssuggesties die het systeem biedt, deze worden verwerkt in het individuele plan of groepsplan. Hierbij kan de leerkracht de eventuele sterke kanten van een kind benutten, want ook hierin geeft Zien! inzicht. Zo wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd.

Zien! richt zich op zowel de sterke kanten van het sociaal-emotioneel functioneren van een kind als op de ondersteuningsbehoefte die er is, zodat er eventueel een handlingsplan gemaakt kan worden. Zien! bestaat onder andere uit leerling-vragenlijsten, welke ingevuld worden door de leerkracht en leerlingen. Deze zullen eenmaal per schooljaar worden afgenomen.

1.3 Sociogram.

Op de PWS kan er ieder schooljaar een sociogram gemaakt worden met behulp van www.sometics.nl. Een sociogram maakt het mogelijk om sociale verbindingen en relaties die in een klas spelen zichtbaar te maken. Heldere rapportages geven de totale groepscohesie en onderlinge aantrekking en afstoting tussen groepsleden weer. Wie zijn populair in de groep, wie vallen buiten de groep? Een sociogram geeft inzicht in de groepsstructuur op grond van gerichte vragen. Via diverse modellen (gebaseerd op het sociogram) wordt de groep vervolgens geanalyseerd. Het resultaat is een overzichtelijk beeld van de totale groepscohesie en onderlinge relaties en interacties in de groep. Op basis van de weergegeven patronen kan de groepsleerkracht de groepsdynamiek beïnvloeden en over langere tijd zien of de invloed heeft gewerkt. Wanneer de groepsleerkracht problemen ervaart door de resultaten van het sociogram worden deze resultaten binnen het team besproken en kan door middel van intervisie een oplossing gezocht worden voor het probleem.

Door middel van bovenstaande punten probeert de PWS op preventieve wijze ervoor te zorgen dat iedere leerling zich sociaal aanvaard voelt en zich kan ontwikkelen in een sfeer van veiligheid, acceptatie, erkenning en wederzijds respect. Wanneer deze preventieve aanpak niet voldoende blijkt te zijn en er peestsituaties worden vastgesteld, geldt dat het protocol peestsituaties, zoals beschreven in hoofdstuk 2, in werking gaat.

2. Protocol Pestsituaties

Pesten is het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van een persoon die niet gelijk is aan de ander op sociaal niveau, op machtsniveau en op plaats in de groep. Zowel het pestende kind (de pester) als het gepeste kind (de gepeste) wordt in zijn gezonde ontwikkeling belemmerd.

Plagen is incidenteel waarbij er een gelijke machtverhouding is en de betrokken kinderen sociaal even sterk zijn. Degene die geplaagd wordt, kan zichzelf verdedigen.

In bijlage 2 is een lijst met signalen van pesters en slachtoffers opgenomen.

2. 1 Handelen in vastgestelde pestsituaties.

Een pestsituatie is vastgesteld als een kind zich gepest voelt en de groepsleerkracht of school hierover signalen ontvangt van een van de betrokkenen. De PWS vindt het belangrijk dat leerlingen die zich gepest voelen, dit kenbaar maken bij de leerkracht. Er vindt een gesprek plaats tussen de pester en de gepeste. Hierbij kunnen beide partijen de mogelijkheid krijgen hun verhaal te bespreken. De pester krijgt nog een kans zijn gedrag te verbeteren. Belangrijk is in het gesprek met de pester, de pester te vertellen wat zijn of haar gedrag met de ander doet.

Wanneer bovenstaande gesprek niet voldoende is komen de volgende stappen aan de orde.

Stap1.

Voldoet dit gesprek niet (in die zin dat het pesten toch doorgaat) of zijn er meerdere leerlingen bij betrokken, dan vindt er een gesprek met de hele klas plaats. Dit gebeurt volgens vijf stappen:

1. De ik-boodschap. De groepsleerkracht geeft door middel van een heel duidelijke ik-boodschap te kennen, dat er in de klas een probleem is dat hij niet alleen kan oplossen, maar dat wel opgelost moet worden. Daarbij noemt hij heel duidelijk de probleemsituatie en vraagt de leerlingen oplossingen te geven. Hij benadrukt daarbij dat het probleem opgelost moet worden.
2. Het verzamelen van oplossingen. De leerlingen moeten allerlei oplossingen geven voor aanpak. Soms komen er geen ideeën omdat de leerlingen niet durven of deze aanpak niet gewend zijn. Maar als de leerkracht laat merken dat het belangrijk is door de kinderen meer tijd te geven om oplossingen aan te dragen, zullen de kinderen in die periode de gepeste leerling wat meer met rust laten. In deze fase mag er nog niet gereageerd worden op de oplossingen. Na verloop van tijd komt er een aantal oplossingen, meestal van de leerlingen uit de zwijgende middengroep.
3. Het evalueren van oplossingen. Alle oplossingen die nadelig zijn voor de gepeste en voor de pester worden geschrapt. Op die manier geeft de leerkracht aan dat hij geen partij kiest, maar aan alle leerlingen veiligheid wil bieden.
4. Het concretiseren van de oplossingen. Voor iedereen moet duidelijk zijn hoe de geselecteerde oplossingen uitgevoerd gaan worden. Het is daarbij aan te bevelen om ze op papier te zetten en daarna weer met de klas te bespreken.
5. Het evalueren van de oplossingen. De oplossingen moeten met regelmaat (wekelijks) geëvalueerd worden. De leerkracht geeft aan dat de evaluatie een vast onderdeel gaat worden van de klassengesprekken. Wanneer er weer signalen komen van pesten dan moet de leerkracht weer teruggaan naar stap 1, maar ook als hij niets hoort, moet hij regelmatig evalueren. Het is van belang om het evalueren dan niet te laten verwateren. In dat geval is het belangrijk om complimenten te geven omdat het zo goed gaat.

De leerkracht moet in deze fase de leerlingen duidelijk maken dat wanneer kinderen aangeven dat weer/nog gepest wordt, dit niet hetzelfde is als klikken, maar dat het in principe hetzelfde is als het helpen van de gepeste.

Stap 2.

De ouders worden erbij betrokken, in die zin dat:

- ouders in kennis worden gesteld van de geconstateerde pestsituatie.
- ouders op de hoogte worden gebracht van de aanpak van de school om het pestprobleem op te lossen.
- er met hen besproken wordt op welke wijze de ouders (thuis) aan de oplossing van het probleem kunnen bijdragen.

Bij een leerling die pest of gepest wordt, lijkt dit voort te komen uit een gebrek aan weerbaarheid, inlevingsvermogen en sociale vaardigheden. Met de ouders wordt gesproken over een eventuele sociale vaardigheidstraining, (zelfverdedigende) sporten zoals judo, teamsport, het spelen van gezelschapsspelletjes thuis en op school enz.

De uitwerking van de gesprekken wordt opgenomen in ParnasSys.

Stap 3.

De leerkracht meldt de geconstateerde pestsituatie aan het team. Hierbij kan eventueel het leerkrachtgedrag besproken worden: Hoe is de eigen houding naar de klas en eventueel specifiek naar bepaalde leerlingen toe? Hoeveel ruimte en verantwoordelijkheid krijgen de leerlingen zelf? Hoe veilig zijn de leerlingen in de klas? Waar nodig, brengt de leerkracht wijzigingen aan in zijn of haar functioneren.

Stap 4.

Er wordt regelmatig (wekelijks) contact gehouden met de betreffende leerlingen, de groep en de ouders om te horen of de genomen maatregelen succes hebben en blijven hebben of dat er andere stappen nodig zijn.

In het geval van stap 4:

Wanneer de preventieve aanpak en het stappenplan niet voldoende blijken te zijn, zijn er andere stappen nodig. Deze volgende stappen worden altijd pas genomen na een gesprek met de directie, intern begeleider en het team. Hierbij kan gedacht worden aan de no-blame aanpak¹ voor de bovenbouw of de axenroos² voor de onderbouw. Belangrijk hierbij is echter wel dat het een uiterst 'redmiddel' moet zijn en er afhankelijk per situatie bekeken wordt welk middel er gehanteerd gaat worden. Het zorgteam van de PWS en schoolbegeleidingsdienst kunnen hierbij eveneens een rol spelen. Zo bieden de schoolbegeleidingsdiensten verschillende producten en diensten aan die een school kunnen ondersteunen in het verbeteren van sociale competenties van leerlingen. De producten zijn praktisch in het gebruik en zijn effectief op zowel het niveau van de klas als van de school.

¹ www.noblame.nl De no blame methode is in essentie een aanpak om pesten te laten ophouden. Deze methode is oplossingsgericht, werkt vanuit een niet straffend model en is daarom effectief.

² <http://axenroos.webs.com/> De Axenroos is een model om de interactie tussen mensen te typeren. Het biedt een handvat om te praten over de manier waarop mensen met elkaar omgaan

Bijlagen

PWS

Bijlage 1: De schoolregels van de PWS.

Algemeen:

- Er is een apart blad voor omgangsregels.
- In de omgang worden de beleefdheidsvormen (dank u wel, a.u.b., etc.) in acht genomen.
- De leerkracht dient op een fatsoenlijke manier te worden aangesproken.
- Als kinderen wat willen vragen of opmerkingen willen maken als iemand aan het woord is, wachten zij tot ze aan de beurt zijn of steken zij hun vinger op.

Ziekte:

- De afwezigheid van een kind (wegens ziekte) wordt voor 09.00 uur gemeld.

Fietsenhok:

- Het stallen van de fietsen in het fietsenhok is voor eigen risico.
- Onder schooltijd mogen de leerlingen niet in het fietsenhok komen.

Gangen:

- Er wordt niet geschreeuwd.
- Er wordt niet gerend.
- De kleding wordt ordelijk in een luizenzak opgehangen. Skates moeten onder de kapstok.
- Skates mag, maar je moet schoenen meenemen.
- Boekentassen, plastic tasjes e.d. worden in de blauwe bakken onder de kapstok gedaan.
- Vuile schoenen en laarzen worden op de mat of onder de kapstok gezet. (netjes aan de kant).
- Steps staan buiten naast de deur.

Naar binnen gaan

- De leerlingen vegen hun voeten en lopen rustig, zonder te rennen naar de kapstokken om hun jas e.d. op de daarvoor bestemde plaats op te hangen.
- De leerlingen mogen niet skaten in de gangen.
- Het uitgaan geschiedt ordelijk en onder toezicht van de leerkracht.

Onderbouw:

- Als het vies weer is trekken de kleuters hun laarzen uit in de hal. Als je op laarzen komt moet je schone schoenen meenemen.
- 10 minuten voor schooltijd is de toegangsdeur open en zijn de leerkrachten in de groep.
- Kleuters mogen binnengebracht worden door hun ouders.

Midden- en bovenbouw:

- 10 minuten voor schooltijd is de toegangsdeur open en zijn de leerkrachten in de groep.
- Om 08.25 uur geeft de leerkracht een sein en moeten alle kinderen naar binnen gaan, zodat de lessen echt om 08.30 uur kunnen beginnen.
- Tijdens het speelkwartier brengen de leerlingen het speelgoed zelf terug naar de schuur. Twee leerlingen van ^{de} middenbouw controleren dit en geven aan de leerkracht door wanneer er niet goed wordt opgeruimd.
- Na de grote pauze (overblijven) komen de kinderen vanaf 12.50 uur naar binnen en zijn de leerkrachten in de groep.

Verlaten van de school:

- De groepsleerkracht ziet erop toe, dat ramen en deuren van zijn lokaal bij het verlaten van de school gesloten zijn en dat de buitenzonwering opgehaald is. Als er geen andere personen meer in het gebouw zijn, schakelt hij de lichten uit en het alarm in.
- De leerkracht zorgt ervoor dat de prullenbakken dagelijks geleegd worden.

Verjaardagen:

- Wij zijn voorstander van gezond trakteren..
- Kinderen die trakteren mogen dat alleen in de eigen klas doen.
- Iets lekkers voor de leerkrachten wordt in de personeelskamer gezet met de verjaardagskaart waarop de felicitaties door de leerkrachten wordt geschreven.

Gymnastiek:

Het gymnastiekonderwijs vindt plaats in de gymzaal van de sporthal. Alleen ^{de} onderbouw krijgt bewegingsonderwijs in het speellokaal. De middenbouw kan naast de grote gymzaal ook nog gymmen in het speellokaal.

- De leerlingen gaan, onder begeleiding van de leerkracht, naar de gymzaal/speellokaal toe. Hetzelfde geldt voor de terugweg.
- De groepen vertrekken op school en komen terug op school.
- De leerlingen van de bovenbouw mogen zelfstandig naar de gymzaal wanneer de gymtijd aan het begin of einde van de ochtend of middag is. Kinderen die overblijven lopen met de leerkracht mee.

Gymkleding:

Tijdens de gymlessen is het verplicht om deugdelijke gymkleding te dragen; ook gymschoenen zijn verplicht. Zijn de gymschoenen vergeten dan wordt er gegymd op blote voeten. Wij adviseren om de kinderen een handdoek mee te geven, zodat zij zich na afloop kunnen opfrissen.

Karweitjes:

- Alle leerlingen kunnen bij toerbeurt een taak toebedeeld krijgen.

Materialen:

- Halen en brengen op dezelfde plaats.
- In magazijn en directiekamer mogen leerlingen alleen onder begeleiding van een leerkracht komen.
- Bij het opruimen van de materialen zorgen de kinderen ervoor dat het materiaal compleet weer opgeborgen wordt op de juiste plaats.
- Vuilgemaakte materialen (b.v. verf- en plakselkwasten) worden zoveel mogelijk door de leerlingen zelf schoongemaakt.
- Leerkrachten zien erop toe dat materialen juist gehanteerd worden.

Schooltas:

- De leerlingen krijgen regelmatig huiswerk. De kinderen mogen de boeken die ze daarvoor nodig hebben alleen mee naar huis nemen, als ze de beschikking hebben over een stevige tas. Door zo'n tas kunnen beschadigingen aan de boeken worden voorkomen. Mocht ondanks die voorzorgsmaatregelen een boek toch beschadigd raken, dan zijn we genoodzaakt de schade door de ouder te laten vergoeden.
- Er worden geen tassen mee in de klas genomen.

Lampen:

- Niet langer laten branden dan nodig is.

W.C.:

- Er wordt niet geschreeuwd.
- In de pot plassen/ doortrekken/ handen wassen.
- Niet teveel wc-papier gebruiken.
- Niet krassen of schrijven op de deuren en muren.
- Zorg dat je de wc netjes achterlaat.
- Deuren zijn dicht.

Schoolplein:

Onderbouw:

- Tijdens het buitenspelen is het hek dicht. De kinderen blijven binnen het hek.
- Tijdens het buitenspelen lopen de kinderen zo min mogelijk naar binnen.

Midden- en bovenbouw:

- De kinderen blijven op het speelplein en in de voetbalkooi.
- Het pad naast het schoolplein is geen speelplein!
- Voetbal mag alleen in de voetbalkooi.
- Een balspel mag gespeeld worden op een gedeelte van het schoolplein (de surveillerende leerkracht kan deze plek aanwijzen). Er dient voldoende speelruimte voor de andere leerlingen over te blijven.
- Op het schoolplein wordt niet gefietst.
- Voor schooltijd en in het speekwartier behoren de leerlingen buiten te zijn, behalve de kinderen die dienst hebben of om een andere reden toestemming hebben om binnen te blijven. Als groepjes kinderen naar binnen gaan/binnen zijn (met toestemming) dan houdt de groepsleerkracht daar toezicht op.
- Als het flink regent, blijven de kinderen tijdens het speekwartier binnen. De groepsleerkracht houdt toezicht.

Surveillance:

- De leerkrachten surveilleren volgens het afgesproken rooster.
- Indien nodig wordt deze taak door een ander overgenomen.
- De surveillerende leerkracht ziet erop toe dat er juist gebruik wordt gemaakt van het speelmateriaal en dat dit weer netjes wordt opgeborgen. Twee leerlingen uit groep 5/6 zorgen voor de speelgoedschuur.

Bibliotheek:

- De kinderen van de onder- en middenbouw gaan elke week 1 keer boeken ruilen in de bibliotheek. Daarvoor gebruiken zij een klassenpas. Deze boeken blijven op school. De kinderen van de bovenbouw kunnen op meerdere momenten boeken ruilen.

Pauze:

- Geen eten en drinken mee naar buiten.
- Geen gevaarlijk snoepgoed zoals lolly's eten. Wenselijk is dat de ouder(s)/verzorger(s) verantwoorde hapjes meegeven voor de pauze (brood, fruit, e.d.).
- Geen kauwgom op school.

Overblijven:

- Zie overblijf protocol.

GSM

- Mobiele telefoons moeten uit en worden ingeleverd bij de leerkracht. Aan het einde van de schooldag kunnen ze weer worden meegenomen.

Computergebruik:

- Zie hiervoor het beleidsplan ICT

Pesten:

- Zie pestprotocol en omgangsregels.

Bijlage 2: Signalen van treiteren.

Signalen van slachtoffers.

a. Op school

1. Primaire signalen:

- de slachtoffers worden vaak op een gemene manier geplaagd, bespot en gekleineerd;
- ze worden uitgelachen op een spottende en onvriendelijke manier;
- ze worden fysiek aangepakt en kunnen zich hier niet adequaat tegen verweren;
- ze zijn betrokken bij ruzies waarbij ze zich niet kunnen verdedigen;
- hun bezittingen worden beschadigd;
- ze vertonen blauwe plekken, schrammen, gescheurde kleding

2. Secundaire signalen:

- de slachtoffers zijn vaak alleen, ze lijken geen vrienden te hebben;
- ze worden als laatste gekozen, bijvoorbeeld bij het vormen van groepjes;
- ze proberen dicht bij de leerkracht te blijven;
- ze geven een angstige en onzekere indruk;
- ze zien er bang, ongelukkig, neerslachtig en huilerig uit;
- ze vertonen een plotselinge of geleidelijke verslechtering in schoolresultaten.

b. Thuis

1. Primaire signalen:

- ze komen thuis met gescheurde kleding of bezittingen die stuk zijn;
- ze vertonen verwondingen (blauwe plekken, schrammen,) en geven hier een omstreden uitleg voor.

2. Secundaire signalen:

- ze brengen geen vriendjes of klasgenoten mee naar huis;
- ze hebben geen goede vriend;
- ze worden zelden elders uitgenodigd;
- ze gaan niet graag naar school;
- ze kiezen een vreemde weg om naar school te gaan;
- ze slapen niet goed;
- ze verliezen de belangstelling voor schooltaken;
- ze zien er bang en ongelukkig uit;
- ze vragen of stelen geld (om de pestkoppen om te kopen).

Signalen van pesters.

a. Algemene kenmerken

1. ze zijn fysiek sterker;
2. ze hebben grote behoefte te overheersen en hun eigen zin te krijgen;
3. ze zijn impulsief, kunnen moeilijk tegenwerking aanvaarden;
4. ze zijn vaak tegendraads naar volwassenen toe;
5. ze worden als stoer aangezien, hebben weinig inlevingsvermogen;
6. ze hebben een relatief positief zelfbeeld.

b. Op school

1. Op school treiteren de pestkoppen vaak op een gemene manier: spotten, intimideren, schoppen, dingen stuk maken. Ze hebben het vooral gemunt op de zwakkere leerlingen en proberen de meelopers op hun hand te krijgen.
2. Ondervinding leert dat meisjes veelal op een veel subtielere manier pesten, die veel moeilijker op te sporen valt, bijvoorbeeld roddelen, een vriendin afpakken, uitsluiten enz.

Bijlage 3: Samenhang met andere instrumenten/ procedures

Wanneer de preventieve aanpak en het stappenplan niet voldoende blijken te zijn, zijn er andere stappen nodig. Deze vervolgstappen worden altijd pas genomen na een gesprek met de directie, intern begeleider en het team. Onderstaande protocollen kunnen hierover eveneens meer duidelijkheid bieden.

- Protocol Schorsing en verwijdering.
- Protocol Leerplicht
- Protocol Verwijzing bij handelingsverlegenheid school (zie zorgplan)

Bijlage 4: Omgangsregels:

DE OMGANGSREGELS

Ik vind dat iedereen zich binnen en buiten de school veilig moet kunnen voelen.
Daarom houd ik me aan de volgende regels:

1. ik accepteer de ander en discrimineer niet.
2. ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen of roddelen.
3. ik blijf van een ander en van de spullen van een ander af.
4. als iemand mij hindert, vraag ik haar of hem daarmee te stoppen.
5. als dat niet helpt, vraag ik een leerkracht om hulp.
6. als er ruzie is, speel ik niet voor eigen rechter.
7. ik gebruik binnen en buiten de school geen geweld.
8. ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.

Als kinderen deze regels overtreden hanteren wij de volgende sancties:

- * Bij het horen of zien van een klacht wordt altijd navraag gedaan bij betrokkenen.
- * Naar aanleiding van de overtreding volgt er zo spoedig mogelijk een gesprek (diezelfde ochtend/middag). De pleinwacht draagt het voorval altijd over aan de desbetreffende groepsleerkracht. Dit geldt ook voor overblijfouders.
- * Naar aanleiding van het gesprek kan er een periode volgen van binnenblijven, een vervelende opdracht of niet meedoen met een leuke les.
- * De sanctie volgt op dezelfde dag als de overtreding.
- * Als een kind drie keer betrokken is bij een overtreding volgt een gesprek met de ouders.